

Educació infantil

Bones pràctiques a l'Hospitalet de Llobregat

Enric Roldán Bermejo (coord.)
Pep Vallecillos Melgarejo (coord.)

Educació infantil

Bones pràctiques a l'Hospitalet de Llobregat

Enric Roldán Bermejo
Pep Vallecillos Melgarejo
(Coordinadors)

Educació infantil

**Bones pràctiques a
l'Hospitalet de Llobregat**

Enric Roldán Bermejo
Pep Vallecillos Melgarejo
(Coordinadors)

col·lecció/7
josefina gómez olivares

ceh
centre d'estudis
de l'hospitalet

© dels respectius autors dels capítols i dels coordinadors de l'edició.

© Centre d'Estudis de L'Hospitalet
Av. Josep Tarradellas, 44. (Espai Molí). 08901 L'Hospitalet de Llobregat
celh@celh.cat
www.celh.cat

Col·lecció/7 Josefina Gómez Olivares
Primera edició: desembre de 2016
ISBN: 978-84-944597-5-7
Dipòsit legal: B 23303-2016
Correcció: Montserrat Torra
Producció: Ambar Comunicació, SL (ambar@periodistes.org)
Dibuix de portada: Ona Pijoan Balaguer, Anna Notó Orriols, Pol i Ona Roldán Martín
Disseny de la portada: Creators, amb la col·laboració de Quirze Pérez i Miquel Roldán

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra ha de comptar amb l'autorització escrita dels titulars de la propietat intel·lectual, excepte en el que la llei preveu expressament al respecte. La infracció d'aquests drets pot ser constitutiva de delictes contra la propietat intel·lectual (art. 270 i seg. del Codi penal). Tots els drets reservats.

Sumari

Presentació	13
Introducció	15
1. L'INICI DE LA HISTÒRIA, LA IMPORTÀNCIA DE L'INICI	19
Per Francesco Tonucci	
2. RECURSOS D'EDUCACIÓ INFANTIL A L'HOSPITALET	33
Per Esteve Ignasi Gay Costa i Anna Santarrosa	
3. ALGUNES BONES PRÀCTIQUES	41
3.1. ELS HÀBITS. EBM LA CASA DE LA MUNTANYA	41
3.2. UNA EXPERIÈNCIA DE TREBALL INTERGENERACIONAL.	53
EB NOVA FORTUNY	
3.3. LA FAMÍLIA A L'ESCOLA. EBM LA CASA DELS ARBRES	57
3.4. L'EDUCACIÓ INFANTIL A L'ESCOLA CANIGÓ.	65
3.5. MERCAT SOLIDARI. EBM LA CASA DEL MOLÍ	75
3.6. LA PSICOMOTRICITAT. LLAR D'INFANTS EL PASSEIG	81
3.7. L'ESPAI FAMILIAR LLAÇOS. CLUB INFANTIL JUVENIL	93
SANFELIU- SANT ILDEFONS	
3.8. EL TREBALL A LA CASA DEL PARC. EBM LA CASA DEL PARC	101
3.9. AMBIENTS D'APRENTATGE. ESCOLA PACO CANDEL	111
3.10. EL JARDÍ, UN ESPAI PENSAT PER EDUCAR.	
EBM LA CASA DE LES FLORS	119
3.11. EL PROJECTE DE LA BIBLIOTECA.	
EBM LA CASA DELS CONTES	125
4. LA IMPORTÀNCIA DEL TREBALL EN XARXA	137
4.1. XARXA DE CRIANÇA I EDUCACIÓ DE L'HOSPITALET.	137
Per Esteve Ignasi Gay Costa	
4.2. EL PROJECTE EDUCATIU MARC DE LES ESCOLES BRES-	
SOL MUNICIPALS DE L'HOSPITALET: EDUCACIÓ AMB	
MAJÚSCULES.	155
Per Ricard Montalban Carbó	

5. OPINIONS, REFLEXIONS SOBRE L'EDUCACIÓ INFANTIL	175
5.1. Anar a l'escola bressol. Montserrat Fernández i Neus Martínez, Mestres de l'Escola Bressol Patufet	175
5.2. Fa 35 anys que l'Institut Can Vilumara col·labora en la formació inicial i permanent dels educadors i educadores infantils de la ciutat. Mercè Belart Sanuy, professora INS Can Vilumara	177
5.3. Escolarització a l'etapa d'Educació Infantil. Montse Cerdà Morera. Inspectora d'Educació a l'Hospitalet.	179
5.4. Acompanyament a l'inici de l'escolaritat. Africa Burbano Torres i Rosa Román Alonso, Psicopedagogues de l'EAP de l'Hospitalet	183
5.5. La mirada d'una mestra d'educació infantil. Maria Saldaña, Mestra de l'Escola La Marina	187
5.6. Opinions, reflexions sobre aquesta etapa. Núria Muñoz Juan i Nacho Pallàs Cardona. Vocal i Tècnic de la FaPaC a l'Hospitalet de Llobregat.	189
5.7. Espai Familiar de l'Associació Educativa Itaca. Felipe Campos Rubio, Director General Associació Educativa ITACA	191
5.8. Parlant d'Escola i de Bressol. Inma Moreno García, directora de la Llar d'Infants Estel Blau	195
5.9. Diferents sí. Desiguals no. Som Escola Diversa. Silvia de Diego Fuertes en representació de l'AMPA Ernest Lluch	197
5.10. El paper dels moviments de renovació pedagògica en l'Educació Infantil. Montse Bosch Devesa. Mestra d'El Casalet	201
5.11. Des del CDIAP. Antoni Bernat Mor, psicòleg-psicoterapeuta de Baula CDIAP de l'Hospitalet.	203
5.12. Els serveis tècnics de la Regidoria d'Educació. Anna Santarrosa Abaijón, Cap de Negociat d'Educació Infantil a l'Ajuntament de l'Hospitalet.	205
5.13. AMA. Acompanyament a mares adolescents i joves.	

Maria Bruno Blanco. Cap de Departament d'Acció Social. Fundesplai.	207
5.14. A l'Escorça. German Saavedra Varón. L'Escorça. Escola d'Educació Especial	211
5.15. L'etapa 0-6 als esplais. Ricard Vicente Arnau, Director de l'Esplai Pubilla Cases-Can Vidalet	213
5.16. Reflexions sobre aquesta etapa des de l'EAIA. Carme Fernández Ayerbe. Coordinadora EAIA de l'Hospitalet.	215
5.17. Una nova vida en el nostre sistema familiar. Dolors Vilaró Capdevila, Mestra i Psicòloga. CRP de l'Hospitalet.	217
5.18. La implicació dels Serveis Socials. Maria Carvajal García, Diplomada en Treball Social. M. Pilar Massana Llorens, Cap de l'Equip Àrea Bàsica de Serveis Socials Dte 6 Bellvitge i El Gornal	219
5.19. Els contes, fàbrica d'afectes. Jaume Centelles, Mestre.	221
5.20. L'Educació Musical Primerenca a l'Escola Municipal de Música-Centre de les Arts (EMMCA). Pau Romero, Coordinador d'Educació Musical Primerenca de l'EMMCA. Núria Sempere, directora de l'EMMCA	225
5.21. Jugar per créixer. Jugar per aprendre !. Imma Marin Santiago. Directora de Marinva	227
5.22. El Teatre com a eina per al desenvolupament feliç de l'infant. Eugènia Delgado Mata, Directora Artística de Plàudite-Espai d'Arts Escèniques	229
5.23. Des de les Biblioteques. Cristina Amatriain Ruiz, Directora Biblioteca La Florida	233
5.24. El Consell Esportiu i els infants: l'hàbit de fer Esport. Edu Galí, Tècnic del Consell Esportiu de l'Hospitalet	235
5.25. I les Matemàtiques... Lluís Segarra Neira. Formador de Mestres en Matemàtiques	237
5.26. Des de l'Observatori de la Infància. Merche García Villatoro, Observatori de la Infància de l'Hospitalet	239
5.27. La conciliació laboral. Ernesto Sánchez García. Delegat de CCOO a l'Hospitalet de Llobregat	241

5.28. Espais Familiars Oberts. Paco Centeno López. Cap del Programa Municipal per a la Infància i l'Adolescència	243
5.29. "Cura sana, cura sana..." . Ada Cid Xutglà. Pediatra	245
5.30. L'Educació Infantil. Maria Jesús Larios Paterna. Adjunta al Síndic per a la defensa dels drets dels infants i adolescents	249

6. ENCARA QUEDA CAMÍ PER FER	251
---	-----

6. ENCARA QUEDA CAMÍ PER FER

*Un sistema educatiu és just i igual
si dóna a tothom una plaça escolar digna;
el mateix sistema és equitatiu si, a més,
compensa desigualtats
derivades dels diferents contextos socioeconòmics.*
Joan Manuel del Pozo

Al llarg de les pàgines d'aquest llibre hem pogut conèixer unes bones pràctiques en educació infantil que es fan a la nostra ciutat. No són totes, segur que n'hi ha més. Però hem volgut tenir en compte la diversitat de la nostra ciutat, que hi fossin presents els diferents barris, que hi hagués centres de titularitat pública, privada, municipal, d'iniciativa social o que fossin una cooperativa. L'Hospitalet és rica en EDUCACIÓ, així, escrita en majúscules. Encara no ens adonem del que tenim, del bon treball que es fa, de l'enorme dedicació de molts professionals perquè les nostres criatures més petites creixin, es facin grans, es desenvolupin el màxim possible. Com se les està acompanyant en el seu procés vital, que no estiguin soles, ni elles, ni els seus pares, ni les seves famílies.

Ja deien a la introducció d'aquest llibre: "Tenim la certesa que s'està fent molta feina i bona feina. Però també tenim el convenciment que encara resta molta per fer. Confiem que es pugui continuar fent. Les criatures no ens perdonarien que no fos així."

Fins ben entrat el segle XXI, el 2006, no hi havia cap normativa que regulés l'etapa 0-3. Han hagut de passar gairebé trenta anys perquè aquesta etapa educativa sigui reconeguda com a tal, però encara no és obligatòria l'escolarització fins als sis anys. I això que diuen tots els experts, tots els estudis, que durant els primers anys de la vida és quan les persones dissenyen el seu futur. Tot allò que no es fa en la primera infància costa molt de fer, costa molt de recuperar. Són els primers anys els que ens marquen l'esdevenir. Per això és tan important dedicar-hi els màxims esforços, els màxims pressupostos. Però durant molt de temps, i sobretot durant aquests últims anys, no ha estat així i les retallades han afectat molt l'educació Infantil.

252) EDUCACIÓ INFANTIL. BONES PRÀCTIQUES A L'HOSPITALET

No fa gaires setmanes que la Fundació Bofill va publicar un estudi on queden de manifest els avanços que s'han fet en el nostre país per a l'educació dels més petits. S'ha avançat molt en Educació Infantil en aquesta última dècada. S'ha incrementat el nombre d'escoles bressol; a nivell de Catalunya es cobreix el 44% de les necessitats, a l'Hospitalet un 27%.

Però encara no hi ha resposta per al 56% restant. Segur que s'haurien d'incrementar el nombre d'escoles bressol, però no només això; hi ha diversitat de situacions que amb tota seguretat necessiten respostes diferents. Per tant, a part de les escoles bressol, poden existir de forma simultània, complementària o no, altres opcions, altres recursos com els espais familiars, organitzats per entitats o per les administracions o per formes autogestionades per les pròpies famílies.

Es necessita també més personal treballant ens els serveis que treballen per a l'Educació Infantil. Encara tenim molt camí per recórrer, perquè l'EQUITAT sigui una realitat. "Lluitar per aconseguir una educació infantil cada vegada més integradora, de qualitat, oberta i accessible a tots els infants sigui quina sigui la seva condició social, procedència o altres condicions com les que afecten els infants amb alguna discapacitat", ens deia l'Adjunta al Síndic de Greuges.

O com també ens deia l'Inma Moreno, de l'Estel Blau, en una de les pàgines d'aquest llibre, "necessitem avançar per garantir una infància més segura, més escoltada i més feliç; i per acompanyar a formar personalitats compromeses i solidàries".

La conciliació familiar i laboral és molt llunyana en el nostre país; sobretot quan mirem els països que tenim al nord, veiem que la distància que ens separa és molt gran. Hi ha qui la pateix de forma més brutal: totes aquelles persones, sobretot dones, són les dones les que protagonitzen majoritàriament la cura dels més petits, que no tenen el coixí familiar, que estan molt soles, i la solitud no és la millor situació per fer una bona criança.

Es necessita, necessiten totes les persones que treballen amb les criatures d'aquestes edats, reconeixement polític i social, que es destinin recursos per garantir la qualitat del procés. Necessitem pro-

professionals més preparats, amb sentit de responsabilitat envers la tasca i amb un amor incondicional a l'educació i a la petita infància. Necessitem oferir a les famílies una criança tranquil·la, acompanyada per professionals que les assessorin i amb espais per intercanviar inquietuds i dubtes. Necessitem que d'una manera explícita la petita infància estigui en l'agenda política, en els pressupostos de totes les administracions i sobretot en les que tenen més capacitat per invertir. Estem molt lluny, fa massa anys que estem molt lluny del que seria "raonable" invertir en educació... A l'agenda pedagògica fa molt de temps que l'Educació Infantil hi és present, però això que és fonamental no és suficient. L'Educació Infantil necessita més, molt més. No es pot avançar com a país sense tenir cura, cura sana, dels més petits.

Pep Vallecillos Melgarejo
Enric Roldán Bermejo

Teniu a les mans un llibre que pretén donar una visió d'allò que es fa a la nostra ciutat, a l'Hospitalet, en l'Educació INFANTIL, així, en majúscules, perquè es tracta, segons totes les persones expertes, de l'etapa de la vida més important, l'etapa clau per a la formació de la persona adulta, els anys de la vida on s'aprèn més. En aquest període l'infant es desenvoluparà més que en tota la resta de la seva vida. L'activitat cerebral en aquest període és més del doble respecte de la de la resta de la vida.

De vegades tenim massa pressa a fer d'aquesta etapa una etapa "escolar"..., com diu Francesco Tonucci en el primer capítol d'aquest llibre. A Finlàndia, per molts el top ten de l'educació del segle XXI, la primària comença als 7 anys. I Tonucci ens diu: "Un any de més regalat a les coses més importants, a reforçar els fonaments per després construir amb seguretat, facilitat i interès".

Estem convençuts que l'etapa educativa que durant les últimes dècades s'ha transformat més, s'ha posat més a l'altura dels nens i de les nenes, encara que no sigui obligatòria, ha estat la que correspon a l'educació infantil, aquella que engloba des dels 0 als 6 anys. I a través de les pàgines d'aquest llibre podreu comprovar el que estem dient.

Només des de la globalitat podem tenir una visió polièdrica el més ajustada possible a la realitat d'aquesta etapa. Tenim la certesa que s'està fent molta feina i bona feina. Però també tenim el convenciment que encara en resta molta per fer. Confiem que es pugui continuar fent. Les criatures no ens perdonarien que no fos així.

(De la Introducció)

Editat en conveni amb:

Ajuntament de L'Hospitalet

